

November 08, 2005

Venezuela, de Antillen en Nederland

De Nederlandse minister van Buitenlandse Zaken Bot, zo bericht de *NRC Handelsblad* van 7 november 2005, heeft de Verenigde Staten nog eens bevestigd dat er bij de lopende onderhandelingen over de toekomstige status van de Nederlandse Antillen en Aruba geen sprake kan zijn van 'inwilliging van Venezolaanse gebiedsaanspraken' op de Benedenwindse Antillen. Dat klopt en is interessant, maar overigens niet waar het om gaat.

Het klopt dat Caracas vanouds gebiedsaanspraken op de Benedenwindse Antillen heeft. Vanuit Latijns-Amerikaans oogpunt zijn de laatste Europese restjes in dit deel van de wereld überhaupt achterhaald en nauwelijks te tolereren. Denk maar aan de mislukte Argentijnse poging in de jaren tachtig om de Malvinas/Falkland Islands op de Britten te veroveren. Hoe impopulair het generaalsregime in Buenos Aires ook was, vrijwel overal in Latijns-Amerika werd die inval als legitiem gezien. In de Caraïben was dat heel anders: daar ligt een reeks voormalige Britse koloniën die niets moeten hebben van Latijns imperialisme. Onder het motto 'vandaag de Falklands, morgen Trinidad & Tobago?!' ondersteunden zij Thatcher diplomatiek.

Trinidad & Tobago ligt, net als de Benedenwindse Antillen, pal voor de Venezolaanse kust. Er is een lange geschiedenis van Venezolaanse claims op deze *irridenta*. Pas enkele decennia geleden gaf Caracas ondubbelzinnig te kennen af te zien van zulke claims op de Antillen en Aruba – althans zolang de Nederlandse vlag er zou wapperen en er geen 'gezagsvacuüm' zou ontstaan. De angst voor zo'n vacuüm deelde Caracas met Washington, het nog zeer assertieve Cuba in het achterhoofd.

De ironie wil dat onder Hugo Chávez juist Venezuela dikke maten met Fidel Castro's Cuba is, en dus voortdurend de V.S. tegen de haren strijkt. Vandaar de zorg van Washington, die weer nieuwe grond krijgt op het moment dat Chávez al te innig met Aruba en Curaçao dreigt te worden. Maakt u geen zorgen, heeft Bot nu aan Condoleezza Rice gezegd, we praten wel met de eilanden over nieuwe verhoudingen, maar niet over onafhankelijkheid, dus een vacuüm zal niet ontstaan.

Het aardige is dat het daar in die discussies helemaal niet over gaat. De enigen die, blijkens vele opinieonderzoeken, al decennia willen dat de eilanden onafhankelijk worden zijn de Nederlandse burgers. Die mening wordt, op goede gronden overigens, genegeerd. De Haagse politici hebben de hoop op een afscheid eind jaren tachtig opgegeven. Antillianen en Arubanen – ook degenen die Nederland regelmatig betichten van 'rekolonisatie' – willen onder geen beding de soevereiniteit aanvaarden.

De principiële discussies over de Koninkrijksrelaties gaan daarom alleen maar over de vraag hoeveel autonomie de (ei)landen in de Caraïben in de toekomst zullen behouden en hoe sterk de papieren 'gezamenlijkheid' van het Koninkrijk kan zijn. (En, maar dat is écht Haagse binnenlandse politiek, over de vraag of het Antilliaans burgerschap zodanig kan worden uitgekleed dat een toelatingsregeling mogelijk wordt – weinig kans.)

En Chávez, zou hij de Antillen als een soort Venezolaanse Malvinas willen aanpakken? Dat is zeer onwaarschijnlijk. De Antillen behoren tot het Koninkrijk der Nederlanden, en dus tot de EU en de NAVO. Dat is een al te grote kluif, ook voor de assertieve Chávez. Als hij al geïnteresseerd zou zijn om zijn binnenlandse populariteit op deze riskante manier een impuls te geven.

Gert Oostindie (KITLV, oostindie@kitlv.nl)

Posted by haarbjter at 07:25 PM | [Comments \(1\)](#) | [TrackBack](#)